

нагляду за страховою діяльністю, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку та інших установ і організацій, які відповідно до законодавчих актів України вповноважено для отримання бухгалтерської фінансової звітності від суб'єктів господарювання, а також офіційна публікація звітів про фінансовий стан підприємства в засобах масової інформації, якщо це передбачено законодавством [4, с. 102].

Оскільки, відомо, що фінансова звітність є єдиною, тому звіти, складені організаціями та підприємствами будь яких галузей, повинні формуватися за єдиними формами. Всі підприємства, які мають статус юридичної особи в Україні, спільні підприємства з іноземними громадянами, державні підприємства складають бухгалтерську фінансову звітність за встановленими формами.

Форми фінансової звітності і порядок їх складання встановлюються:

- для підприємств (крім банків) – Міністерством фінансів України за погодженням із Державним комітетом статистики України;
- для банків – Національним банком України;
- для бюджетних установ – Державним казначейством України [4, с. 43].

Скорочені форми фінансової звітності передбачені у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2]. Суб'єкти малого підприємництва фінансову звітність складають за спрощеною формою.

Список використаних джерел:

1. Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (з врахуванням останніх змін, внесених Законом України № 663-VII від 24.10.2013 р.).
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73.
3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування // Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (з врахуванням змін і доповнень, останні з яких внесені наказом Міністерства фінансів України № 627 від 27.06.2013 р.).
4. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / За редакцією проф. М.Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероблене і доповнене. – К.: Алерта, 2011. – 1042 с.

Литвинчук Р.В., магістрант
Ющишина Л.О., к.е.н., доцент
Східноєвропейський національний
університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

В умовах глобалізації світової економіки, перманентних кризових явищ у вітчизняній економіці успішна діяльність та розвиток українських підприємств значною мірою залежить від здатності їх систем безпеки успішно протидіяти небезпекам та загрозам зовнішнього і внутрішнього середовища.

Одне з провідних завдань в забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємства – це виявлення небажаних шляхів поведінки організації, коригування напрямку руху та запобігання впливу негативних тенденцій. Формування системи фінансово-економічної безпеки – найскладніший та найвідповідальніший етап процесу управління підприємством.

На думку Соломіної Г. В., система фінансово-економічної безпеки підприємства – це «сукупність невід’ємних її елементів та взаємозв’язків між ними, створення якої має на меті постійне гарантування її належного рівня» [4, с.19].

Досліджуючи систему фінансово-економічної безпеки, доцільно вивчити не лише її сутність, а й передумови ефективного формування та розвитку. Перед даною системою поставлене завдання із забезпеченню належної безпеки функціонування бізнесу. Це є однією з головних засад, котра підтримує життєздатність вітчизняних підприємств в умовах активного економічного середовища. Належна безпека бізнесу є основою забезпечення надійних конкурентних позицій, гарантією ефективного функціонування та стабільного розвитку суб’єкта господарювання.

Управління безпекою підприємства є невід’ємною складовою системи ведення бізнесу в сучасних умовах, забезпечуючи належну якість бізнесу. Якість сучасного бізнесу можна визначити такими головними елементами: економічна ефективність суб’єкта господарювання; соціальне спрямування та безпека [2].

Розглядаючи фінансово-економічну безпеку як складову розвитку сучасного бізнесу, вітчизняні експерти виокремлюють певні негативні чинники, зокрема: низький рівень ринкового середовища; незавершене формування правової бази вітчизняної економічної політики; недосконалість вітчизняної регуляторної політики; хитка бюджетна політика; існування монополій цінового характеру; процвітання кримінальних посягань. До цього часу спостерігаються корупційні та дискримінаційні дії по відношенню до підприємців; недосконала судова система; корумпованість державних органів та відсутність таких, котрі б захищали права власників; неналежний рівень конкурентної спроможності підприємств та їх низька інноваційна активність; низькі показники фінансового стану та економічної ефективності роботи підприємств, неналежне використання ресурсного забезпечення підприємства тощо.

Безпека бізнесу загалом – це відповідний стан існуючих корпоративних ресурсів (ресурс капіталу, персонал, наявність інформації та технологій, необхідна техніка та устаткування) і підприємницьких можливостей. Тільки такий стан може гарантувати максимально ефективне використання наявних ресурсів для забезпечення стабільної роботи та динамічного економічного і соціального розвитку. Також такий стійкий стан дозволить усунути внутрішні та зовнішні негативні впливи.

Основними елементами безпеки сучасного бізнесу є: забезпечення захисту конфіденційної інформації та комерційної таємниці; електронна та внутрішня безпека; безпека основних засобів; сучасна фізична та технічна безпека; безпека комунікацій; логістична та екологічна безпека; економічна розвідка тощо [1].

Вивчаючи дану проблематику, варто зазначити, що під визначенням фінансово-економічної безпеки слід розуміти рівень захищеності ресурсів і інтелектуального потенціалу суб'єкта господарської діяльності від існуючих та можливих загроз зовнішнього та внутрішнього середовища. Кожен вид економічної діяльності являє собою певну систему, котра характеризується певними зв'язками між окремими її елементами, тому діяльність повинна бути спрямована на належне підтримання фінансово-економічної безпеки власного підприємства, а також повинна носити власний системний характер. Зауважимо, що враховуючи розміри загрози для фінансово-економічної безпеки підприємства, під захист підлягають всі ресурси, котрі використовуються для отримання економічної та соціальної мети конкретного бізнесу. Вагомою складовою самого процесу здійснення управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства є її адекватна оцінка, котра повинна чітко визначити, у якому стані фінансово-економічної безпеки перебуває підприємство. Слід зазначити, що на сьогодні немає чіткої методики її оцінювання. На даний час існує багато різних поглядів на саму сутність поняття фінансово-економічна безпека, що впливає, і на саму методику і перелік показників, котрі підлягають оцінюванню [3].

Повертаючись до вище викладеного, слід зробити висновок, що належна система фінансово-економічної безпеки повинна ефективно працювати на будь-яких підприємствах, незважаючи на їх величину та різновид економічної діяльності, забезпечуючи їх стабільну господарську діяльність та динамічний розвиток.

Список використаних джерел:

1. Вівчар О. І. Інтеграційні процеси логістики у контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки бізнесу. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаїв, 2015. Вип. 5. URL: <http://global-national.in.ua/issue-5-2015> (дата звернення: 24.10.2019).
2. Вівчар О. І. Концептуальні підходи SPACE-методики при діагностиці та оцінці економічної безпеки підприємств. Virtus: Scientific Journal. 2016. № 5. С. 231-235. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/1955> (дата звернення: 24.10.2019).
3. Колесніков А. П. Засади механізму забезпечення стійкого розвитку підприємств. Інноваційна економіка. Тернопіль, 2013. № 1 (39). С. 97–100.
4. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навч. посіб. Дніпро: ДДУВ, 2018. 234 с.

Ліщук Р.А., студент
Науковий керівник: Борисюк О.В.,
к.е.н., доцент Східноєвропейський
національний університет ім. Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна

ЗАХОДИ ЩОДО ЗМІЦНЕННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

У структурі економічної безпеки підприємства кадрова безпека займає центральне положення, оскільки кадри забезпечують всі інші види безпеки: